

ВРАЋАЊЕ НА РАД НАКОН ПОНИШТАЈА ОТКАЗА УГОВОРА О РАДУ КОД ПОСЛОДАВЦА НАД КОЈИМ ЈЕ ОТВОРЕН СТЕЧАЈ

После отварања стечајног поступка над послодавцем, суд који је правноснажно одлучио о незаконитости отказа датог запосленом пре стечаја, вратиће га на рад на његов захтев, јер отварањем стечаја запосленима не престаје радни однос по сили закона, већ стечајни управник може дати отказ наводећи као разлог отварање стечаја.

Из образложења:

„Другостепени суд налази да је правилна одлука првостепеног суда у делу који се односи на поништај решења о отказу уговора о раду, али преиначава одлуку о захтеву тужиоца за враћање на рад и признање права по основу рада за период од незаконитог отказа до враћања на рад, образлажући да је материјално право погрешно примењено. Другостепени суд сматра да, с обзиром да је чланом 77. Закона о стечају прописано да је отварање стечајног поступка разлог за отказ уговора о раду који је над туженим отворен, више не постоје услови за враћање тужиоца на посао односно на послове које је обављао до престанка радног односа.

Према оцени Врховног касационог суда закључак другостепеног суда је неправилан.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду је прописано да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, одлучиће да се запослени врати на рад ако запослени то захтева. Ставом два овог члана је прописано да поред враћања на рад послодавац има обавезу да запосленима исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

Одредбом члана 77. став 1. Закона о стечају је прописано да отварање стечајног поступка представља разлог за отказ уговора о раду који је стечајни дужник закључио са запосленим. Сходно ставу 2. истог члана стечајни управник одлучује о отказу уговора о раду из става 1. овог члана и о отказу обавештава одговарајући орган, односно организацију за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника.

Из наведене законске одредбе произлази да отварањем стечајног поступка отказ уговора о раду не наступа по сили закона, већ отварање стечајног поступка само представља разлог за отказ уговора о раду који је стечајни дужник закључио са запосленим. О томе одлуку доноси стечајни управник у зависности од потребе броја лица ради окончања започетих послова. Стечајни управник поред запослених којима није дат отказ уговора о раду, може ангажовати и потребан број лица ради окончања започетих послова или ради вођења стечајног поступка, уз сагласност стечајног судије.

Зато је погрешан закључак другостепеног суда да тужилац нема право да сходно члану 191. Закона о раду, након правноснажности одлуке о поништају решења о отказу уговора о раду са анексом, захтева враћање на рад и права која му припадају од престанка радног односа који је био незаконит до дана враћања. На право тужиоца на враћање на рад је без утицаја чињеница што ће се након враћања на рад, на радни однос тужиоца и туженог као послодавца над којим је отворен поступак стечаја, примењивати одредбе посебног закона, Закона о стечају, што подразумева да се запослени може задржати на раду, али и да му се може отказати уговор о раду

навођењем отварања стечајног поступка као разлога отказа, све у зависности од одлуке стечајног управника.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Прев 112/2020 од 18.6.2020. године, усвојена на седници Грађанског одељења од 16.03.2021. године)